

Europos Sąjungos (ES) Taryba priėmė 18-ą ekonominių ir individualių sankcijų paketą, skirtą riboti kritiškai svarbių Rusijos naftos ir finansų sektorių veiklą ir toliau visapusiškai varžyti režimo galimybes tęsti agresiją prieš Ukrainą.

„Rusijos tikslai nesikeičia. Ant kortos pastatyta visa Europos saugumo architektūra. Nėra jokių požymių, kad Rusija rengiasi sustoti, todėl ES privalo imtis lyderystės ir toliau didinti spaudimą Rusijai. 18-as sankcijų paketas nukreiptas į pagrindinius Kremliaus finansavimo šaltinius, šia kryptimi turime judėti ir toliau, nedelsiant pradedant diskusijas dėl 19-ą sankcijų paketo“, – pabrėžė Lietuvos diplomatinės vadovas Kęstutis Budrys.

Tarybos sprendimu sumažinama viršutinė Rusijos žalios naftos kainos riba ir nustatomas dinamiškas kainos peržiūros mechanizmas. Tokiu būdu siekiama, kad naftos pardavimo kaina tik padengtų gavybos sąnaudas, o Rusijos pajamos iš naftos eksporto dar labiau mažėtų.

Taip pat nuspręsta uždrausti tiesiogiai ar netiesiogiai sudaryti sandorius, susijusius su gamtinių dujų dujotiekiais „Nord Stream“ ir „Nord Stream 2“. Rusija ne kartą vienašališkai trikėdė gamtinių dujų tiekimą dujotiekiu „Nord Stream“, o 2022 m. rugpjūčio mėn. pabaigoje tiekimą visiškai nutraukė, taip siekdama daryti spaudimą visai ES ir valstybėms narėms bei silpninti jų paramą Ukrainai. Tarybos nustatytas sandorių draudimas užkirs kelią gamtinių dujų tiekimui šiais dujotiekiais, visiškai apribojant Rusijos galimybes gauti papildomų pajamų iš tiekimo ir jomis finansuoti agresiją prieš Ukrainą.

Naujuoju sankcijų paketu išplečiamas draudimas teikti specializuotas finansinių mokėjimų pranešimų paslaugas tam tikroms Rusijos kredito ir finansų įstaigoms bei kitiems subjektams, užsisakiusiems finansinių mokėjimų pranešimų paslaugas, arba trečiųjų valstybių kredito ar finansų įstaigų patronuojamosioms įmonėms Rusijoje. Tarybos Sprendimu į juridinių asmenų, subjektų ar organizacijų, kuriems taikomas šis sandorių draudimas, sąrašą įtraukiamos dar 22 Rusijos kredito ir finansų įstaigos bei kiti subjektai. Be to, siekdama užkirsti kelią tolesnei Rusijos finansų sektoriaus plėtrai, Taryba nustatė draudimą teikti programinę įrangą konkrečioms bankų ir finansų sektoriaus naudojimo paskirtims.

Siekiant panaikinti spragas, kuriomis gali būti pasinaudota sankcijoms apeiti, 18-ajame pakete valstybių narių kompetentingoms institucijoms yra suteikiama galimybė reikalauti išankstinio leidimo eksportuoti Reglamento (ES) Nr. 833/2014 VII priede išvardintus objektus į bet kurią trečiąją valstybę, jei kiltų įtarimas, jog galutinė jų paskirties vieta gali

būti Rusijoje arba jie gali būti skirti Rusijos subjektų galutiniam naudojimui.

Šiandien priimtu 18-uoju sankcijų paketu taip pat sankcionuojami dar 105 šešėlinio laivyno tanklaiviai ir nustatomi papildomi prekių, kurios galėtų padėti stiprinti Rusijos kariuomenę ir technologijas arba plėtoti jos gynybos bei saugumo sektorių, ribojimai. Į šių ribojimų sąrašą įtraukiamos prekės, kurias Rusija naudoja agresijos kare prieš Ukrainą ir kurios padeda gaminti karines sistemas, tarp jų papildomas skaitmeninio programinio valdymo (CNC) mašinas bei sudedamuosius svaidomųjų medžiagų cheminius komponentus.

Į naująjį sankcijų paketą įtrauktos ribojamosios priemonės, taikomos dar 55 asmenims ir subjektams, atsakingiems už veiksmus, kuriais pažeidžiamas Ukrainos teritorinis vientisumas, suverenitetas ir nepriklausomybė.

Šiandien Taryba patvirtino ir naujas sankcijas Baltarusijai, kurios sulyginamos su 18-uoju sankcijų paketu Rusijai nustatytais ribojimais. Papildomai įvestas ginklų iš Baltarusijos importo į Europos Sąjungą draudimas, taip pat nustatytos individualios ribojamosios priemonės aštuoniems juridiniams asmenims, kurie priklauso Baltarusijos kariniam ir pramoniniam kompleksui.

